

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmontelen levelek csak ismét kessékői fogadtatnak el.

Készítő nem adtatna vissza.

Egyes szám ára 30 kr.

A nyitáskor minden garmondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉGI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Ázonfelül bílyag 30 kr.

Kiemelt díjazottak a kör-
 szettel ellátott hirdeté-
 nyokért térmenték szerint
 minden □ centiméter
 után 3 kr számítatik.

Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.

Hirdetést a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Félbenhagyott épület.

Érveznek egy monumentális palotát. Olyan szép a papírosan az a műgonddal megkésztett terv, hogy az ember, mikor a valóságban alkotja meg fantáziájával, nem tud hova lenni örömeiben.

Épül is a palota. Öles fundamentomot raknak a nyirkos talaj közé; felmered előt-
 ted magasan egy robusztus épület fala, egyszer csak, hogy-hogy nem — abban hagyják a serény munkát s áll hónapokig, kuszán a durva, erős anyag, üti-veri eső, zápor, megpihen rajta a vihar, ront rajta mindenik. A permetező eső langyos, apró cseppje közé fúrja magát a téglá, malter likacsainak s kezdődik a rombolás munkája. Málk a kő-tégla, bomlik az összetartó erő, egyre siralmasabb a tető nélkül álló csonka fal, míg végre lassan, de biztosan lerogy az erősség, szétmálk, regenerálódik termő televényenyé, ismét annyi procedúrára szorul, hogy építkezésre alkalmas anyag legyen, vagy lehessen belőle, mint előbb.

De micsoda nyári mese ez?

Nem mese, hanem valóság. Nem a nyár böjtölő témája, de fontos társadalmi tünet ez, melynek orvoslására a nemzeti közélet minden faktorának és erejének teljes latba vetésével be kell folyni egy jobb állapot teremtésére.

Mert az a legnagyobb baj, hogy korunkban az eszmék hirtelen-gyorsan ócskulnak, a feledés lomtárába tételnek. Az épületet csak annyira-mennyire építjük fel, azután ott hagyjuk, kapunk a másikhoz, hogy azt is elfeledjük.

A társadalmi munkának ez a csonkagsága a legnagyobb baj, mely eszméket te-

remt, hogy megölje; eszméket, melyek igen szépek a papírosan. Ellenállhatatlanok, mint egy kacérkodó démon, a hideg, ártatlan, piszkos rongyokból preparált valamin, a papírosan; oly szépen vannak azok ott megszínve, hogy felkavarják nálunk az emberi idegeket, nekibuzdítják az akaraterőt, lefoglalják a meggyőződést.

Hát ez a társadalmi lelkesültség, mely a humanizmus szolgálatában leli kedvét, helyes is. Jól van ez, mert jellemzően beszél arról, hogy a magyar társadalomhoz utalt kérdések, vagy az általa felvetett eszmék iránt a kellő lelkesedés megvan. — De hát az a sok abbanhagyott épület, az a sok megölt eszme, melyet egy újabb, divatosabb szorít le a porondról, ez a nagy hiba.

A mi társadalmunkról úgy beszélni, mintha nemes áldozatokra készséggel, tettekre vágygylal, a végcélra kitartással nem bírna — nem szabad. Bír készséggel is, vágygylal is, kitartással is.

De hol van az a következetes akarat, az a csüggedetlen, kitartó munkásság, mely a célul kitűzött társadalmi feladatokat egytől-egyig megvalósítsa? Hol van a mozgató erőnek az a delejes-villámos battériája, honnan a társadalmi feladatok eszményei melegséget, világosságot, vonzó hatást nyernek és eszközlik, hogy az érettük felbuzdult társadalmi törekvés cél és terv nélkül való kapkodássá át ne formálódjék? Hol van? Nyugszik a társadalmi közakarát megbízottjainak indifferenzizmusában.

Már pedig az eszmék nem azért szülnének, nem azért fejlődnek eszményenyé, hogy csak gyönyörködjünk bennük, mint lenge délibáb tündérvjátékában. Ne csak ékes szószólói legyünk a szép eszméknek, de

foglaljon el és mozgasson bennünket a cselekvés ingere, míg testet ölt az íge, míg az eszme megvalósul.

Jól tudjuk, hogy az eszméket, mint az újdonszülötteket, keresztelgetésük alkalmára öltöztetik föl a legszebb ruhába. Akkor nagy az öröm. Csecsebecsés ruhájukban ezeket a babákat mindenki szépeknek találja. Lelkesedve beszél életrevalóságukról mindenki. Szép jövődőt jósol nekik mindenki. A hatalmasok megígérik pártfogásukat. A baba szépen nő, fejlődik s azután csak az isten örzi, hogy haszontalan személyként az útcára nem dobják. Szülők, komák, komasszonyok, pártfogókkel feledkeznek a becézett babáról. Egy-két ember, olykor-olykor, beszéd közben, még rá-rátéved, megemlékezik a fényes keresztelőről és evvel punktum.

Ilyen sorsra jutottál (félek, hogy a becézett babából utcai személy leszesz te is) *újhelyi árvaház!*

Te is olyan félbenhagyott épület vagy, valóságos „lucus a non lucendo”: *árvaház árva nélkül.*

Mikor fogjuk fogantatásod eszméjét emberbaráti hivatásod teljesülésében meggratulálni?

Ürességtől kongó termeid felelik: valaha vagy soha! . . .

Csak rámutatni akartam, nem ráütni a szög fejére. *Kalapács.*

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését, melynek lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

csapatja siklott át, kékéher sávot vonva a természet élénkszinű festményén keresztül.

A hanyatló nap bágyadt, erőtlen sugarai inogtak ide-oda a nád hosszú, keskeny levelein. A magas, bolyhos nád-buzogányok között szitakötők fűröstötték szárnyaikat a napsugarakban, neki-neki rohanva egy bugó, zümmögő szunyog-seregnek.

Anna meglepedkezve a pillangóról, előrehajolt testtel gyönyörködött az elragadó alkonyati képben

Daróczy főhadnagy kissé oldalt állott tőle és mereven bámulta a zöldes, áttetsző vizet, melyben a leány kedves, karcsu alakja, a fehérbabos, piros ruha tükröződött el, oldalt a nagy, kék buzavirágos szalmakalappal.

Ereiben örületen zibongott a vér, valami örületes, emésztő vágyat érzett, hogy átkarolja ezt a vékony, hajlékony derekat s egy hosszú, szenvedélyes csókban mondjon el mindent, amit már hónapok óta rejtget magában.

Annának eszébe jutva az üzött, kergetett pillangó, hirtelen hátralepett, hogy neki szaladjon a dobogónak.

A főhadnagy elkábítva a kínáló pillanattól, átkarolta a leányt. Félre simítva az előre siklott, kékesbe játszó sötét hajfürtöket, megérinté ajkaival a leány forró, kipirult arcát.

Anna lehunyva hosszú szempilláit, öntudatlanul fekteté hátra fejét a kék, aranyzinóros atilán. Egy élet boldogságát foglalta össze ez a rövidke pillanat, mialatt nem gondolhatott egyébre, minthogy ez az édes, mámorító egyedüllét örökre tartana. Majd feleszmélve, felkapta fejét.

— A lepke . . . a lepke! riadt föl azután. Daróczy mosolyogva hajolt le a nyilott ajkakra. — Utána ereszszen? kérdé csintalanul.

TÁRCA.

Ágról szakadt . . .

Agról szakadt sárga piros falevél,
 Jaj de messze, messze visz az őszi szél,
 Reád írom a hűtelen szép nevé,
 Ha olvassa, tán megérti
 Fájó lelkem boldogtalan szerelmét.

Szellő szárnyán száll a hervadt levélke,
 Odahull majd csöndesen az ölebe,
 Gyászbetűt ha már végig futotta,
 Lehet — tán mint boldogságom —
 Szivtelenül szeretetpi s eldobja.

Holosnyay Cirill.

A lepke.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Futott a lepke után. Fehérbabos, csicsóné ruhája majd itt, majd ott piroslott ki a vadgesztenyék törzsei mögöl, buzavirágos szalmakalappal pedig karjain függve húzódtott után. Daróczy főhadnagy nyomában volt mindenütt.

A vadszólóval befuttatott verandáról utánuk hallatszott a társaság vidám kacaja. Ők nem törődve semmivel: futottak más-más cél után.

Annát vonta magával az a kékszárnyu, tarka kis pillangó, mely előbb a sötétzöld tujafák mellett röpdösött körülte, majd a rózsák közé vetve magát, mindig akkor repült odább, mikor a leány keskeny, fehér keze már már foglyul ejté . . . A főhadnagy futott a leány után.

Valami kimondhatatlanul édes, izgató volt így együtt futni; együtt ezzel az apró, bájos kis leánnyal. Hallani emelkedő keble pihegését, látni a vágytól, fáradságtól és izgalomtól kipirult arcocskát, amint mosolyogva oldalt fordítá azt, hogy ellesse, vajjon követi e őt *Daróczy*? Olykor egy-két kacaj hagyta el duzzadt ajkait, midőn a lepke megszállt pihenőre, hogy mire odaérnek: ismét tovább futhasson.

Daróczy régen várta már a kedvező alkalmat. Vágyott már egyedül lenni ezzel a bájos, kívánatos aprósággal; belenézni ezekbe a csodás fényű, acélszürke szemekbe akkor, amikor nem köti őket senki figyelme.

Odaszólt a leánynak:

— Anna! álljon már meg egy kicsit!

— A lepke . . . a lepke, nevetett vissza a leány.

S a lepke leült egy vadgesztenyére csavarodott futóka virágjának hívogató kelyhére. Anna utána csapott a széles karimájú szalmakalappal. A virág lehullott . . . a lepke pedig magasra szökellve szállott tovább, tovább . . .

Kezdődött ismét a futás. Lehullott, sárga levelek zörögtek lábaik alatt a széles, kavicsos uton; egy-egy hajából kipattant vadgesztenye guton; egy-egy reápostak. A leány meg-megbotolva, megingott egy kissé, de azonnal összeszedte magát s ismét neki indult a fárasztó hajszának.

A pille átszállt a parkot átszelő patakon s leült a zizegő, bus, titokzatos meséket susogó nád mögöl kandikáló pimpó virágok közé.

Anna megállott a keskeny deszka-dobogó előtt. A lenyugvó nap biboros köpenyét, a hamvas, ezüstös színű, ezer fodru báránnyelűket, mint egy óriás tükröt verte vissza a patak tiszta vize.

Az ózondus, kékes légben hirtelen fecskék

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

A vármegye legközelebbi közgyűlése f. hó 29-én kezdődik. Szept 10-én, és 26-án állandó választmányi ülések lesznek. Mindezekről tüzetesebb tájékoztatás meríthető a *Hivatalos Rész*-ben közölt elnöki körlevélből.

A kir. földmívelési minister tudatja, hogy *Zemplén-, Sáros- és Szabocsvármegyék területéről* a kérődszói állatoknak Galiciába való bevitele a gácsországi kormányáltal tiltott.

Hírek a nagyvilágból.

Przemysl várost meg fogják erősíteni. Az erősítés munkálatait a jövő év elején kezdi meg a *Neuschloss- és Wunsch-féle* budapesti vállalkozó cég.

Uj bosnyák századok. Ófelsége elhatározta, hogy még a folyó évi okt. hó 1-én négy új bosnyák századot állítsanak föl.

A chilei polgárháború rohamosan közeledik a végéhez. Legutóbbi hírek szerint *Balmaceda* elnök hadseregei fölött a lázadó kongresszistapárt csapatai elhatározó diadalokat arattak.

Koronás fők találkozója. *Vilmos* német császár és *Albert* szász király, mint felséges uralkodók vendégei, Schwarzenauban vannak s fáradtságos részt vesznek a környéken lezajló hadgyakorlatokból. Schwarzenauban *Caprivi* és *Kálnoky* államkancellárok is találkoztak. A császárok és vezér-államférfiak találkozója alkalmából több lap komoly nemzetközi bonyodalmak létezésére von következtetést.

Románia hadügyministere pétervári megbíztotta a felvilágosítást fog kérni az orosz hadügyministertől, hogy mi célja van Oroszországnak a Besszarábiában foganatosított csapat-összpontosítással.

Hírek az országból.

Wekerle Sándor kir. pénzügyministernek, a magyar kormány kitűnő tagjának ófelsége a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. A legmagasabb kitüntetés híre közörmöt szült vármegyénkben is.

Ballagi Mór dr. vármegyénk jeles fia, a kiváló hazafi, mint ilyen a magyarországi zsidók megmagyarosodásának csüggedetlen előharcosa és az 1848/49-iki szabadságharc dicsőségének egyik előkelő osztályosa, az országos híru tudós, kinek a gyakorlati élet számára készített s több száz ezer példányban elterjedt művei nem muló érdeműt szereztek s tiszteletre méltó emlékeztetést biztosítottak, Budapesten f. hó 1-én, közhasznú tevékenységének 77-ik évében, négy havi szenvedés után, kimult. Szelleme él s a hazai tudományosság előkelőségeért tovább munkál két jeles fiában, *Ballagi Géza* dr. sárospataki jogtanár és *Ballagi Aladár* dr. budapesti egyetemi tanárakban. Az elhunytak, f. hó 3-án Budapesten, a legáltalánosabb részvét közt történt temetése méltó volt a magyar tudományos akadémia s a protestáns egyház nagy halottjához. Áldás volt élete — áldott legyen emlékezte!

Magyarország új herceggé nyilvánítása, a *Budapesti Hírlap* tudósítása szerint, *Hidassy Kornél* szombat-helyi püspök lesz. Forrásunk arról is tájékoztat, hogy ófelsége már alá írta volna a kinevezést s az e napok során a hivatalos lapban meg fog jelenni.

Anna két karjával lehuzta magához a főhadnagy fejét s ajkait csókra nyujtva, egy második csók mámoren alatt félve, kérően súgta neki:

— Nem, édes, nem, nem!

Visszafordultak.

Daróczy karját a leány dereka körül fonva, lassan, egymáshoz támasztott fővel mentek a vadgesztenyék között.

A főhadnagy megcsókolta a vállán fekvő kis kezét.

— Szeretsz?

— Nagyon... régen! intett fejével a leány.

Az alkony már kiterjesztette szürke köpönyegét a természet fölött, a vadgesztenyék levelein már nem szűrődött át semmi verőfény, csak egy-egy korán ébredt szentjános bogárka csillogott meg itt-ott a fák sudarai között. A dongók, madarak elültek; nem zavarta a csendet, nyugalmat semmi, csak lépteik zaja.

— Mit szól a mama? kérde *Daróczy* s mosolyogva nézett a leány arcába.

— A mama?...

Épen kiértek a vadgesztenye-alé elcéjére. A verandáról hangos beszéd, kacaj zaját verte hozzájuk az épület fala. Mikor megállottak így összebölelközve egy rózsagrupp előtt, csodálkozva fordultak a verandán levők feléjük.

A mama idegesen, meglepetve állott föl az alacsony nádszékéről, s hinni nem akarva emelé szeméihez lorgnetjét. Majd metszően, élesen kiáltott le:

— De *Anna*!

A leány pedig hangosan, egész lelkéből felkacagott s pirult arcoskáját odaszorítva a főhadnagy fejéhez, hamiskásan, kuncogva védte magát:

— Mama! nem én: a lepke...!

Metzner Antal.

A budapesti zsidóhitközség híres főkántora, *Friedmann Mór*, e napokban meghalt. Messze-földön ritkította párját. Harmincnyévig volt a hitközség büszkesége, kinek hallgatására igen gyakran ellátogattak a más vallást követők is a dohányutcai zsinagógába. *Friedmann* zeneszerző is volt; nagybecsű templomi ének-szerzeményeiről annak idején *Liszt Ferenc* is elismeréssel nyilatkozott. *Friedmann Mór* Zemplén-vármegyében, Hrabócson, született 1823-ban.

Különlélek.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a király kabinet-irodája útján özv. *Mlej Mihályné* rokitóci lakos részére 15 ft. és *Zékány Tivadar* szécskereszturi tanító részére 15 ftnyi kegyadományt küldött.

(Kinevezések.) Ugy értesültünk, hogy a hivatalos lap pár nap múlva közölni fogja *Hammersberg Jenő* kir. törvényszéki elnöknek Budapestre kir. kuriai bírónév történt kinevezését. — *Wieland Lajos* eperjesi kir. aljárásbíró, az ujhelyi kir. törvényszékhez bírónév és *Hódy Sándor* dr. ugyanottani joggyakorló a szerencsi kir. járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezetett ki.

(Áthelyezés.) *Decker János* honvéd százados S.-a. Ujhelyből további szolgálattételre Debreczenbe helyeztetett át. Bajtársai távozó ideiglenes zászlóalj-parancsnokuk tiszteletére f. hó 2-án a Magyar-Király vendéglőben bucsu lakomára gyűltek egybe, hol lelke: pohárköszöntőkben adtak kifejezést ragaszkodásunknak és sajnálkozásunknak parancsnokuk távozása fölött. *Decker* százados egyénisége a polgári életben is kedvelt volt.

(Esküvő.) *Reviczky Pál*, temesi főispáni titkár, S.-a. Ujhelyben a r. k. templomban f. hó 2-án reggel esküdött örök hűséget *Chyzer Margit* kisasszonynak, *Chyzer Kornél* dr. vármegyei főorvos szép és kedves leányának. Az ifju és boldog házaspár esketés után a gyorsvonatra szállt és Ujhelyből Budapestre, onnan Temesvárra utazott. Kövesse őket és érje utól legőszintébb szerencsekívánatunk!

(Országos vásár.) A folyó hó 4-iki »dióverő« vásár meglehetősen forgalmas volt. Különösen sok lábas jószág került eladásra és pedig jó magas áron, mi a bőséges takarmány-termésnek köszönhető. A felhajtott loállomány kevés és hitvány volt. Iparosok és kereskedők nagyon meg lehetnek a vásárral elégedve, épp úgy a laci-konyhások is, kiknek délután 6 óra tájban már egy falat pecsenyékük sem volt. Lopás vagy más kihágás e vásárban, a mi bizony ritka dolog, nem történt. Egyébként a rendőrség most is gondoskodott arról, hogy az enyveskezü firmák a vásár napját a kóterben töltsék.

(A gimnáziumi ifjuság) létszáma tegnapig 229 volt. Beiratkozott az I. osztályba 60, a II.-ba 52, a III.-ba 35, a IV.-be 24, az V.-be 25, a VI.-ba 16, a VII. osztályba 17 tanulóifju. Többeket, kik az I. osztályba szándékoztak beiratkozni, már a felvételt harmadik napján vissza kellett utasítani, mert a legmagasabb törvényes szám, a 60, megvolt. Az idei létszám a múlt évéhez mérten 16 szaporodást mutat.

(Az időjárás) kánikulai. Tegnap s tegnapelőtt délután pörkölő erővel sütött a napsugár, mely a hőmérő higanyát, R. skálája szerint, a 33 fokig felszöktette. Tegnap délután árnyékban a hőmérő 26—27 fok között ingadozott. Eddigi megfigyeléseink szerint a legnagyobb forróság az idén tegnap volt.

(Visszajönnek a huszárok.) A 14 ik huszárezred Ujhelyben állomásozó egy százada, bevégzett hadgyakorlatai után, holnap reggel visszaérkeznek. Később, körülbelül még egy hónapi itt időzés után, végleg elmasiroznak Nyiregyházára, hol a számukra épített új laktanyában nyernek állandó elszállásolást.

(Halálozás) *Grósz Mózes*, az ujhelyi izr. hitközségnek hajdan nagytekintetű tagja, f. hó 3-án 78 éves korában meghalt. Temetése másnap ment végbe nagy részvét mellett.

(Gazdát cserélt gyógyszerész.) *Zlinszky József*, ujhelyi gyógyszerész, a Széchenyi-téren levő *Koronához* címzett real-jogu gyógyszerterét örökáron eladta *Éhásdi János* sárbogárdi kollegájának.

(Meglopott vásáros.) *Szakács Péter*, ujhelyi gazdaember, Amerikában szerzett 240 ftjával zsebében, ellátogatott az ungvári országos vásárra, hogy gazdaságába egy ökröt szerezzen. Megjárt szegény feje, mert valamely ügyes zsebes minden pénzét ellopta. A tettes kipuhítolása persze nem sikerült.

(Elbocsájtott munkások.) A magyar államvasutak ujhelyi gyártelepéről, mint értesültünk, munkahiány miatt e napokban 32 lakost, 8 asztalost és 8 napszámot bocsájtottak el.

(Garázda huszár.) Két békés polgár haladt e hó 3-án éjjel, 11 óra után, a Rákóczi-útcán hazafelé, a mikor egy feléjük irányzott ködörösztés miatt egy gyanus kinézésű alakot vontak felelősségre, kinek fején kalap, oldalán pedig kard volt. Ebből szóvita, majd botrányos verekedés, dulakodás tá-

madt úgy, hogy az éjjeli nyugalomukban háborgadtott környékbeli lakók ijedten siettek a színhelyre, hol a kardjával hadonázó Husovszki nevű huszárt az előjött rendőr segítségével lefűllették. Kardját és kalapját elvették. A tényleges szolgálatban álló huszár az ezkztra kirugásért megkapja méltó büntetését.

(Könyvelő atyafi) *Tirk Mihály*, trauczon falusi gazda, e napokban, Amerikából jövet, az ujhelyi vasúti állomáson teljesen részeg állapotban valósággal dobálódzott pénzével, úgy, hogy e miatt a rendőrség bekísérte és pénzt elvette. Másnap, mire kijózanodott, hálálkodva köszönte meg visszakapott 273 forintját.

(Éljen báró Kaas Ivor.) Ilyen felirású nemzetiszínű zászlót lobogtatott a szél az elmúlt országos vásáron a Széchenyi tér kellő közepén fölállított árbocon, míg köréje nagy néptömeg csoportosult. Soh'se bírtuk elgondolni, vajjon mit is keres itt tulajdonképen az a feliratos zászló. Hiszen sem választás sem korteskedés vagy olyan politikai agitáció, hol a nemes báró lobogója alatt kellene küzdeni, nincsen Közlebb mentünk hát a sokadalomhoz és akkor lattuk, hogy egy lécsbe szurt kécskére karikákkal dobáló és a dobálás által nyerni akaró publikum mulat a zászló körül. Később a rendőrség annyit rontott a mulatságon, hogy az alkotmányos képviselő választások mozgalmának i'lyképen hozzánk vándorolt és profanizált! szimbolumát, Kaas Ivor báró zászlaját, az élelmes kóklerral levétette.

(Féléves jövedelem Amerikából.) A tegnapi közigi bizottsági ülésen jelentette a póstaügy szakelőadója, hogy 53 póstahivatal kézbesítő körében vármegyénk területére a f. év első felében 538.863 ft 14 krnyi pénzküldemény érkezett haza Amerikából.

(Templomszentelés Mádon.) Aug. 30-án vasárnap, egész *Mád* város ünnepi színt öltött azon öröm kedves tudatában, hogy az 1890. évi aug. 26-án pusztító tűzvész következtében romba dől, de egy év leforgása alatt a nemes keblek érdeklődése és az adakozásoknak örök hálára méltó növekedése által újra felépült s ma már nemes egyszerűségében díszlő rom. kat. templom megáldásának emlékezetes napjára virradtunk. Már reggel 9 órakor zsufolásig megtelt néppel a díszes templom kerítése; künn sátrak és szekerek sorai. *Tokaj* prépost-esperesplébánosa, ft. *Bergler Gyula*, először a harangok, aztán a templom megáldását végezte a szokott szertartással, egyházi segédlet kíséretében. A három új harangot a *haranganyák: Bernáth Béláné, Molnár Jánosné és Teleky Lászlóné* öngyásáik művészileg készített, hosszú szalagos koszorúkkal látták el; a *koszorus leányok: Bernáth Gizela, Molnár Sarolta és Teleky Anna* kisasszonyok viruló kora a nyíló virágok pompájával teljes összhangzatban, az ünnepi jelenethez legillőbb módon, hirdette a mádi templom újraéledését, ifju diszben való megjelenését a jótékony napjának feltűnése után. A nagy misét ft. *Gedeon János* tarczali plébános végezte, kinek *Szignarovich János* rátkai, *Sándor János* zombori lelkész és *Homoky Lajos* mádi káplán segédkezett. Az ünnepi szt. beszédet *Bessenyei István*, monoki lelkész, tartotta. Előadásának megkapó kerestelen-sége, érzelmeinek nemessége, a körülményekből folyó hálahangulat ébresztése mindenkit a szent hely méltó tiszteletére, a jötevők iránt való elismerésre és az öröm közepett az Istenbe vetett remény hű ápolására lelkesen tanított. Az istentisztelet fő részeit a mozsarak durrogása kísérte. Miután a nép a miséző pap áldását vette, még egyszer tüzetesen megsemmelték az új templomot, melynek tisztasága, izléssel létesített összhangja kellemes benyomást tesz a szemlélőre. Mise után *Thury János*, budapesti harangöntő és érdemrenddel kitüntetett nagyiparos, személynesen vezette a harangoknak a vasállványokra való felhuzását és elhelyezését a toronyban. Délután egy órakor szóltak meg először a harangok. *Bacsó András*, kassai szobrász, is jelen volt, ki az oltárokat és szőszéket készítette. Az építésnél vállalkozó *Wirth József* volt Kassáról, aki *Répašsky Mihály* építész terve szerint dolgoztatott; a templom festője: *Szabó János*, Kassáról; az orgonakészítő: *Szalay Gyula*, Székesfehérvárról. Az egész temp'om újalakítás mintegy tizenöt ezer ftba került, mely összegnek legnagyobb részét a kassai püspök, *Bubics Zsigmond* ömeltósága, atyai kegyességgel utalványozta, míg a többi közakadozás u'ján került elő. Az ünnepi lakománál mintegy harminc-an vettek részt. Voltak mádi s vidéki urak, majd néhány kerületbeli paptárs. Legyen egy pár a szó-noklatok közül is emlíve. *Bergler Gyula*, tokaji prépost, lelkes szavakban éltette *Bubics Zsigmond* püspök ömeltóságát, kinek legfőbb része van a mai ünnepben a hívek hálanyilvánulásának kiérdemelésében. Indítványozza is nyomban *Mád* város derék, a mai napon egészen ifju lélekkel és testtel feltűnő, közszeretettel álló plébánosa, *Somogyi József*, hogy a püspöknek, a jelenlevők nevében, hódolatuk jeléül, a prépost táviratot küldhessen, mit is közös lelkesültséggel fogadtak. *Bernáth Béla*, orsz. képviselő, a szives házigazdát és papot élteti; *Somogyi József* a képviselő urnak ezen beszédére meleg hangon felel, mint olyannak, ki

Folytatás a mellékleten,

bátorító szavával nemcsak lelkesített, de jótékonyágának nagyságával az első közt nyújtott anyagi segítséget. Ugyancsak a mádi plébános, a megáldást teljesítő prépostnak, a miséző papnak és a templomi szónoknak mondott meleg-hangu köszönetet. *Pálóczy József* mádi h. v. lelkész a Mádon uralkodó egyetértésnek a katolikusok és protestánsok közt élő megmaradásaért, majd *Thury János* harangöntő nagyiparos egészségeért üritette poharát, óhajtván az erkölcsi összhangnak, mely most Mádon megvan, állandó megerősödését. A zenekar rá is zendítette az „*Ugy legyen*...“ t. p. s. — Az egész napi ünnepség befejezéseül, írja másik tudósítónk, az egyház este *harangbált* rendezett, melyen *Bernáth Béla* képviselőn és a szép számu intelligencián kívül a polgárság is jelentékeny részt vett. Kár, hogy az esteli 11 óra után támadt tűz kissé megzavarta a jó kedvet; de ezt leszámirva, a mulatság szépen folyt majd reggelig. A bálon jelen voltak: *Bernáth Béláné*, *Teley Lászlóné*, *Molnár Jánosné*, *Petrakovics Józsefné*, *Kis Károlyné*, *Kula Józsefné*, *Szoural Jánosné*, *Bernáth Gizella*, *Teley Anna*, *Molnár Sarolta*, *Petrakovics Anna*, *Appelmann Luiza*, *Robitschek Anna*, *Szabó Róza*, *Kocsis Margit* stb.

(*Sikkasztó póstamester*) Tudósítónk írja: *Tamaskó István*, sztropkai póstamester, nagyobb összegű hivatalos pénz elcsikkasztása után Sztrapkáról megszökött s utjárt Homonna felé vette. Ez a távirat érkezett múlt hó 30-án a homonnai járás főszolgabírához a sztropkai főszolgabírótól. A homonnai kolléga nem késett legott felhívni a csendőrsőt a sikkasztó nyomozására, mely már-már eredménytelenül végződött, midőn a véletlen s a városban villámgyorsasággal elterjedt hír a csendőrszervezetnek megjelölte az irányt, melyen haladva a sikkasztó nyomára akadt. Ugyanis midőn a csendőrség külön járatokra oszolva, a sikkasztót Homonna város területén eredmény nélkül nyomozta s már arra gondolt, hogy a vidéken kell kutatni a megugrott póstamester után, az őrsvezető véletlenül egy olyan parasztemberrel találkozott, aki Tamaskót ösméri s csak néhány perccel előbb látta őtet egy gyalog-ösvényen a vasúti állomás felé igyekezni. Az őrsvezető a megjelölt irányba sietett és utól is érte. Az atléta termetű sikkasztó minden ellentállás nélkül megadta magát. A homonnai főszolgabíró elé kísértetvén, ottan Tamaskót megmották, de mindössze csak 28 ft készpént találtak nála. A vizsgálat során, mely a sztropkai főszolgabíró és az ottani járásbíró előtt történt, hamarosan konstatálták, hogy a *Tamaskó* által elcsikkasztott összeg meghaladja a 11,000 ftot, melyből a legnagyobb részt az Amerikából haza küldözgetett pénzek képezik. *Tamaskó* különben elfogatása alkalmával már a csendőrszervezet előtt beismerte bűnét s kijelentette, hogy nem volt szándéka szökni, hanem csak azért igyekezett a vasúthoz, hogy S.-A.-Ujhelybe utazván a kir. ügyészségnél önként jelentkezék. A sikkasztó póstamester családos ember s Sztrapkón és vidékén mindenki becsületes embernek tartotta.

(Az 1848-49-iki szabadságharci- emlékek) fővárosi kiállítása, a melyet *Hentaller Lajos* orsz. képviselő és *Farneik Béla*, *Károlyi Gábor* gróf és *Pázmány D. nes* képviselők közreműködésével rendeztek, országos érdeklődés tárgyát képezi. Ugy a hazafias kegyelet, mint a történetírás szempontjából országos nevezetességű esemény ez, a mely iránt a közérdeklődést nem zsbibasztják meg a legszenzációsabb napi események sem. Az ország számos részéből az érdeklődő hazafiak kiránduló társaságga szervezkednek, s a zónás utazás olcsóságát felhasználva tömegesen mennek fel a fővárosba, a melynek a szabadságharc- emlékeinek kiállításánál rég volt s aligha egy hamar lesz érdekebb s tanulságosabb láttnivalója. A 1848-49-iki csataképek, akkori vezérő politikusaink és hadvezérek, valamint ellenségeink arcképei; a különböző magyar, orosz, osztrák kiáltványok, okmányok, lőfegyverek, kardok, kaszák a csatákban megégett zászlók s a szabadságharc egyéb emlékei a fővárosi Vigadónak nyolc termét töltik be, a melyek közül egy, a feketével bevont „gyászszoba“, kizárólag a vértanúinktól maradt ereklyéket tartalmazza, s egy nagy terem falait töltik be a Kossuth-képek. A ki csak teheti ne mulassza el a nagyszerű kiállítás megtekintését.

(A szabadságharci emlékek) kiállításának rendezői felkéri mindazokat, kik a kiállításra tárgyakat beküldeni szándékoznak, sziveskedjenek ezt előzetesen tudatni a rendező bizottsággal, nehogy oly tárgyak küldessenek be, a melyek a kiállításon már megvannak.

(Meglőtte a feleségét.) *Kalla Ferenc*, kir. helmecezi kőmives mester, már régebbi idő óta viszálykodásban élt a feleségével s ha a korcsmárból részegen hazajött, az egész szomszédság összefutott a házastársak lármájára. E hó 2-án különösen hevessé vált köztük a szóváltás, minek az lett a vége, hogy a részeg *Kalla Ferenc* feleségét üldözve vette s a menekülő asszony után sütötte nyulsőréttel töltött fegyverét. A lővés *Kallánét* lágyékán oly súlyosan sebesítette meg, hogy alig

ha fog életben maradni. A súlyosan sérült asszonyt a s.-a.-ujhelyi kórházba, a bűnöst pedig a kir. helmecezi járásbíróhoz szállították, hogy megérdemelt büntetését elvegye.

(*Knopfler Sándor*) helybeli néptanító, lapunk dolgozótagja, ki nyilvános iskolában való működése mellett városunkban már 20 év óta leckeórákat is szokott adni s ez idő alatt a legelőkelőbb családoknál, leginkább iskolát végzett leányokat, a reáltanulóknak, valamint a magyar, német és francia nyelvben alaposan tanított, az új isk. év alkalmából ilyenmü leckék adására ajánlkozik. A német nyelvben művelt *felnevelteket*, kik azt rövid idő alatt óhajtván megtanulni, a legjobb sikerrel tanítja.

(Értesítés.) A helybeli ipariskolába a beiratások f. hó 7-étől 15-éig d. c. 11 órától d. u. 2 óráig tartanak, miről a t. iparos és kereskedő urak ezennel értesítetnek. S.-A. Ujhely, 1891 szeptember 6. Az ipariskola igazgatósága.

Irodalom.

A „*Hét*“ 35. száma szokott választékos tartalommal jelent meg. A címlapot *Zirzen Janka* szinnyomatu képe díszíti; egy pompás kivételű rajz. A szövegben két érdekes kis cikk foglalkozik a híres nő jellemzésével. A novellistikus rész *Köbor Tamás*-tól hoz egy érdekes rajzot és *Bourget*-től novellát. *Kisfaludy Atala*, a rég hallgatolú írónő és *Szalay Fruzina* a „*Hét*“ olvasóinak kedvelt poétája két esinos költeményvel van képviselve. Egy erdélyi nő pompás leírását adja barangolásainak az erdélyi havasok közt. A többi aktuális közlemények közül ki kell emelnünk a Népszínház legközelebbi ujdonságának *Südermann* „*Sodoma veszedelme*“ című drámájának ismertetését és egy gyönyörű jelenetet e darabból. *Gazdag Innenonnan* rovat. Érdekes irodalmi ismertetések fejezik be a változatos füzetet. A „*Hét*“ ára egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. Kiadóhivatala Budapest, VIII. ker. *József-körút*, 44.

„*Az Emberbarát*“ cím alatt még e hó folyamán új lap indul meg. Célja, hogy kimutassa, mikép támátható meg a nyomor legalaposabban és legsikeresebben. Kizárólagosan a humanizmus szolgálatába szegődik, egyengetni akarja az utat, melyen az emberszeretet győzedelmes előrehalad. Egyesíteni kívánja mindazokat az erőket, melyek szétforgácsolva eddig is ugyanazon nagy eszme szolgálatában állottak, de csak együttes és céldudatos működésben képesek az eszmét megvalósítani. „*Az Emberbarát*“ szeptember 20-ától kezdve minden vasárnapon fog megjelenni. Előfizetheti legcélszerűbben postautalványon. „*Az Emberbarát*“ kiadóhivatalában Budapestben IV. Magyar-utca 2 sz. a. Előfizetés egész évre 6 ft, félévre 3 ft.

„*Üdvözlőgy Mária*“ Imakönyv, írta *Walter Gyula* dr. Az esztergomi fűdő főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával. Negyedik újból átnézett és bővített kiadás. Esztergom, 1891. 16-ért 576 lap. — A szerző tulajdona. Tartalma három részre oszlik. Az első rész nyolc értekezéseszerű, nagy gondalal készült olvasmányt foglal magában a b. Szűz tiszteletéről. A második rész hat fejezetbe a különféle imákat tartalmazza. Különös érdeket kölcsonöz a könyvnek, hogy egy mise-ajátotáságnál és több más imánál az eredeti latin szöveget is közli és magában foglalja a b. Szűz egész szolozsmáját mely más imakönyvben egyáltalán nem fordul elő. A harmadik rész az énekeket foglalja magában. Arai legutányosabbak. Finom angol-vászon kötésben, egyszerűbb díszítéssel 80 kr., gazdag táblaaranyozással és aranydíszítéssel 1 ft 20 kr. A szives megrendeléseket egyenesen a szerzőhöz, vagy *Löwi Adolf* könyvkereskedéséhez (S.-a.-Ujhely) lehet intézni.

Egyesületi és társas élet.

Nyilvános nyugtázás.

1. kimutatás.

A gimnázium építkezési költségeinek fedezésére, a befizetés iránt kelt *felhívás* keltétől mai napig, következő befizetések eszközöltettek: *Csaszlóvszki János* 20 ft, *Kossuth János* dr. 25 ft, *Szepessy Arnold* dr. 20 ft, *Csuka Ödön* 100 ft, *Nemes Lajos* 10 ft, *Polgári takarékpénztár* 125 ft, *Dókus József* 14 ft, *Solcz Sándor* 15 ft, *Kincsesy Péter* 30 ft, *Chyzer Kornél* dr. 50 ft, *Erben Alajos* 5 ft, *Lágh Nándor* 10 ft, *Németh Nándor* 30 ft, *Sáfier Markusz* 3 ft, *Sohor János* (Legénye) 3 ft, kereskedelmi-, termény- és iparbank 150 ft, *De-Rivó György* 14 ft, *Burnáth Béla* (Budapest) 50 ft, *Róze József* 10 ft, *Schön Vilmos* dr. 50 ft. Összesen 734 ft.

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S.-a.-Ujhely város elöljárósága 1891. évi szeptember 4-én.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Kassa, 1891. augusztus 31.

Tekintetes szerkesztő úr!

A *Zemplén* 35. számában *Sturm Izor* könyvvezető úr, a kassai kereskedelmi- és iparkamara 1890. évi főjelentésével foglalkozván, konstatálja, hogy a sátoralja ujhelyi kereskedő tanoncok száma 50 re (legalább is 50 re) tehető, míg a kamarai jelentés 313 iparos-tanoncal szemben 5, azaz öt kereskedő-tanoncot mutatott ki.

Sturm Izor ur a kimutatást furcsának, a kamarát nevétségesen rosszul értesültnek mondja és kérdi is vajjon melyik forrásból merítette azokat a „megbízható“ adatokat.

Ha *Sturm Izor* ur kamarai titkár volna és ha hivatásához tartoznék évi jelentéseket szerkeszteni, tudná, hogy az ipar-tanoncokra és a tanonci oktatási viszonyaira vonatkozó adatokat az

illető város hatóságától szokás beszerezni és hogy nemcsak a kamarai titkár, de minden laikus és szakember is föltétlen hitelt kénytelen oly kimutatásnak adni, melyet a város jhatósága pecsétjével és főbírájának aláírásával lát el.

A /. alatt visszakerőleg ide mellékelt kimutatás, melyet a főbíró ur aláírt és melyen a város pecsétje látható, tartalmazza a kifogásolt adatokat. Ha ezen adatok nevétségesek és hamis és a minster tévuttra vezetettünk, az nem a mi hibánk, mert nekünk (és minden józan embernek) fel kell tételeznünk, hogy Ujhely város hatósága teljesen tájékozva van az ottani tanoncvizonyok iránt és tudva nem közöl egy társhatósággal hamis adatokat.

Ennyit kívántunk a tényállás kiderítése céljából és a *Zemplén* tisztelt olvasó közönségének tájékoztatására elmondani.**)

Fogadja tekintetes szerkesztő ur kiváló tiszteletem őszinte nyivánítását, melylyel vagyok igaz hive: **Dell Jenő.**

*) Ugy van!

Szerk.

**) A város főbírájának, mint az iparisk. bizottság ügyvezető elnökének aláírásával és pecsétjével ellátott kimutatás a kereskedelmi tanulóknak csak arról a kontingenséről szólhatott és szólott is, amely tényleg iskolázást nyert. Ha az iskolába csak 5 tanuló iratkozott be, természetesen nem szólható tt 50-ről. Ebből következik, hogy a kamara nem nevétségesen rosszul, hanem nagyon is jól volt értesülve. Nem a kimutatás furcsa, hanem az a furcsa, hogy a kereskedő urak nem respektálva sem az ipartörvényt, sem a vonatkozó ministeri rendeleteket bár kötelesek lettek volna, tanulóikat nem iratták be az ipariskolába, vagy ha beírták is, nem reszítették oktatásban. Egyébként azt hisszük, hogy a t. felszólaló a közérdeknek tett jó szolgálatot, mert az abnormis állapot most már az arra kompetens helyeken is majd kúra alá kerül. Szerk.

TANÚGY.

A gót-betűk, mint a magyarosodás nyűgei.

(A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület figyelmébe.)

Ha valaki leszáll arra az alacsony szószékre, amelyről a néptanító hirdeti a „jövendő Magyarországnak a nemzeti nyelv igéit, s ha a közvetlen közelben látni fogja, mily óriási munkába kerül a nép egyszerű gyermekét bevezetni az írás-olvasás mesterségébe, az alatt a rövid idő alatt, mit a nép iskoláidőnek nevez, s mi itt-ott a'ig áll 5-6 hónapból: talán méltányolni fogja az egyszerű, falusi mester fáradalmát, kinek pedig amellett még 3-4 külön osztályt más valamine is kell oktatni s eközben ismét nem szabad megfeledkeznie arról sem, hogy nevelő is, s mint ilyen, kezében tartja a tót-, szerb-, német- vagy román-csemete szívűhúrjait, melyeken a kis idegenajku nebulónak hazaszeregettről szóló dalokat kell ügyesen pengetnie. Ugyanezért ma már kivételt képez az oly intelligens ember, ki magasb működése légköréből kicsinylőleg nézne le a legszentebb nemzeti ügy e porondjára, hol oly roppant a feladat, s legkisebb a pályabér.

Hja! a néptanítónak hazafiságból is kell dolgoznia, mert ha ő nem tenné, ki hinne neki! S ő tesz is, csakhogy sikeresen nem működhetik támogatás nélkül, s ezt a támogatást különösen három helyről várja: az államtól, az egyháztól és a társadalomtól. E három tényező támogatása biztosítja egyedül a népnevelés sikeres, áldásos előhaladását, ez a kezdet és vég.

E tényezők nem része-ítik a népiskolát mindig a megérdemelt figyelemben; de hát az nem is csoda, ha tekintetbe vesszük azt az elfásult ósdi elvet, hogy a parasztot nem kell tanítani; de hála korunk humanitásának, ez ma-holnap egészen elveszti a talajt lába alól s a fenti tényezők is megteszik kötelességüket a népek érdekében.

Államunk a legújabb időben belátta, hogy az ország különböző ajku polgárainak mily roppant érdekében fekszik, hogy az állam nyelvét a népiskolában elsajátíthassák; mily nagy erkölcsi súlylly nehezedik az a népek egysúlyozó mérlegébe, ha az európai államok szerencsésebb helyzetű országnak egynemelyike egynelvű népek érdekei fölötte örököl. Azóta igyekszünk mi is a felismert áldásdús cél felé és sok indolens évszázadok mulasztásait kell pótolnunk rövid idő alatt, hacsak azt nem akarjuk, hogy az idők megváltozott szelleme bennünket kitérüljön a népek lajstromából. Hála törvényhozóink bölcseségének, ma már törvénynyel van biztosítva az állami nyelv tanulása a népiskolában, csakhogy ennek végrehajtásában kimondhatatlan sok a nehézség s ezek közt nem a legkisebb a cikk fölötti címben megnevezett is.

Az iskolás gyermek ugyanis nagynehezen megtanul magyar betűkkel írni-olvasni, ezt be is gyakorolja, s az írásnak akkor, amikor hasznát is veszi, de az olvasással már nem így van a dolog, mert ezt ép ott nem használhatja, ahol legtöbbször felcsapja a könyvet, t. i. az Isten házában.

A tót imakönyvek ugyanis nem latin betűkkel nyomtatvák, hanem az idegen német-, gót-betűkkel, melyeket hogy megtanulhasson a gyermek, újra kell kezdenie az olvasás-tanulást, mi pedig, tekintve a trencsényi tót dialektust és a sok rövidítést, szerfelett nehéz. A szülők pedig ezt okvetlenül kívánják, ezen betűkkel lévén nyomtatva a

száz-meg százezer példányban elterjedt cífrakötésű s legolcsóbb imakönyv.

S most már nézzük, mennyire hátrányára van ez az oly hön óhajtott magyarosodásnak.

Először is a tótajku szü'e előtt egyáltalán nagyon kevés bece van az oly olvasás és tanulásnak, melyet gyermeke nem használhat fel az Istenházában s amely előtte is ismeretlen, így aztán a magyar betűkkel megtanult olvasásnak előtte semmi bece sincs, mert hiszen még csak imádkozni sem tud.

Másodszor az olvasást elfelejti, amint kikerül az iskolából, mert hiszen azontúl csak tótul olvas egyetlen könyvből, az imakönyvből, melynek pedig nyelvzete, tapasztalásból mondom, előtte ismeretlenebb és érthetlenebb, mint volna a magyar, vagy a magyar betűkkel nyomtatott imakönyv.

Harmadszor a tanítótól a tanítás idejét elrabolja; mert ezekkel a betűkkel és nyelvzettel kétszer annyi dolga van, mint a magyarral, s így amazt ennek rovására kultiválja.

Nem is említek többet, mert hisz ez magában véve is nagyon sok azok szemében, kik a magyarosodást nem divatnak, nem frázisnak, de valódi szükségnek ismerik fel népünkre és az államra nézve; kik a magyar állameszme érzelmi meggyökeresedését az elmúlt két évtized vívmánya képében összehasonlítják az azelőttiekkel.

Ideje hát, hogy fontolóra vegye, első sorban is a magyarosító-egyesület, ezt a dolgot. Kiválóan halás tér kínálkozik itt az ő számára.

Nemsokára összeül az ev. ref. zsinat is, ennek a figyelmébe ajánlhatná ezt az ügyet valamelyik kerület képviselője. A rom. kat. püspöki kar pedig erősen hiszem, hogy megtenné a magáét, ha egy arra illetékes egyházi férfi felhívna figyelmét.

Nem nagy dolgot kérünk itt; egyedül a gót-betűvel nyomtatott imakönyvek kiállítását s magyar betűkkel nyomtatott imakönyvek kiadását s ezzel egyszerre évtizedekkel előbbre vinnők a magyarosodás szent ügyét, nemcsak, de egy újabb utat nyitnánk a magyarosodásnak az idegen ajku polgárok lelkehez és szívéhez.

Zseltvay B.

HUMOR.

Élénk álom.

Felcsé: Az istenért! Mit csinálsz? Még éjjel is pálinkát iszol, mikor az orvos annyira megtiltotta.

Férj: Jaj, anyjuk! Álomban szörnyű kövéret ettem s ha nem iszom rá hamarosan, bizonyosan megbetegedtem volna.

Orvosi szigorlaton.

Tanár: Mondja csak édes öcsém, mikor jelentkezik a váltóláz?

Orvosnövendék (hirtelen kitalálva): Mikor egy váltót kell kifizetni. *A. Mátyás Diák-ból.*

Iskolai beiratáson.

Apáca a leánykához: Mikor született?
— 1803-ban! (a mama kiigazítja, hogy 1883-ban.)

— Hol született?

— A kis szobában!

GONDOLATOK.

A megbocsátás egyértelmű a közömbösséggel; aki szeret, az nem bocsát meg.

Annak a férfinak a féltékenysége, kit szeretünk, hódolat; a saját férjünké: sértés.

Az ostoba előre toladodik, hogy láttassék; az okos hátra marad, hogy lásson.

Carmen Sylva.

HIVATALOS RÉSZ.

125/91. eln. sz. 1. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki meghívó

a folyó évi szeptember hó 29-én, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő rendes évnyegyes közgyűlésre.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. Az 1892. évi vármegyei közigazgatási költségvetés tárgyalása és ezzel kapcsolatban a vármegyei pótdadók megállapítása.

2. A nmságu m. kir. kereskedelemügyi miniszternek az 1890. I. t. cz. alapján az 1891/92 évi utiköltségvetés újabb tárgyalása.

3. A közgyűlés hatásköréhez tartozó többi folyó ügyek elintézése.

Főispán öméltóságával történt megállapodáshoz képest az állandó vál. t. tagjait a vármegyei közigazgatási költségvetés tárgyalására f. hó 10-ik napjának d. e. 9

órájára, a többi közgyűlési tárgyak előkészítésére pedig f. hó 26-ik napjának d. e. 9 órájára a vármegyeháza kistermébe hívom meg.

Ez alkalomból egyszersmind tisztelettel értesítem a vármegye bizottsági tagjait, hogy az 1892. évi vármegyei költségelőirányzat az 1883. XV. t. cz. 4. §. értelmében f. hó 13-ik napjától számitandó 15 napig a pénztári hivatalban tétetik ki közszemlére.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1891. évi szept. hó 3-án.

Matolai Etele,

alispán.

14640. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

Köztudomás végett közzététetik.
S.-a.-Ujhely, 1891. augusztus 27.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

30128 szám/XIV. M. kir. Honvédelmi miniszter Zemplén-vármegye közönségének. Körrrendelet. A 4-ik hadtest parancsnokságtól nyert értesülés szerint, az 1848/49-ik évi magyar szabadságharcban rokkantá vált vagy megbénult cs. és kir. katonák és magyar honvédek javára a néhai báró Haynan tábornagy által létesített alapítványra a volt honvédek közül már csak kevesen lévén előjegyezve, szükségessé vált, hogy az alapítvány rendeltetése és elnyerésének feltételei a volt honvédek között minél szélesebb körben újból közzé tétessenek. Ennélfogva hivatkozással az ugyanezen tárgyban hivatalbeli elődeim által valamennyi törvényhatósághoz intézett 1874 ik évi 35779/IV. és 1876 ik évi 24102. számú körrrendeletekre, felhívom a törvényhatóságot, hogy az alapítvány rendeltetését, az alapítványi helyek számát és minőségét és elnyerhetősöknök feltételeit magukban foglaló alábbi pontozatok tartalmát, különösen a volt 1848/9 -es honvédek között és minél szélesebb körben közzéírja tétessék; nevezetesen: 1. Az alapítvány célja az 1848/49 ik évi magyar szabadságharcban valamely testagnak elvesztése avagy sebesülés következtében nyomorrékká vált, ennél fogva keresetképtelen, vagyontalan katonáknak (ör mestertől lefelé) élethossziglan való segélyezése, tekintet nélkül arra, hogy azok a cs. és kir. hadseregben, vagy pedig a magyar honvéd sereg soraiban harcoltak. 2. Jelenleg az összes 255 alapítványi hely közül 127 hely az 1848/9-iki honvédek számára van rendszeresítve. Ezen helyek a következő három osztályra oszlanak: a. 8 alapítványi hely van az I. osztályban napi 35 krajcár segélydíjjal; b. 9 alapítványi hely van a II. osztályban, napi 24 1/2 krajcár segélydíjjal; c. 110 alapítványi hely van a III. osztályban napi 17 1/2 krajcár segélydíjjal. 3. az I. osztályu helyekre igénynyel bírnak azok, akik mindkét kezüknek vagy mindkét lábuknak elvesztése, avagy kapott sebek következtében beállott teljes vakság, vagy különbeni súlyos sebesülések folytán, életük fentartása végett mások folytonos segélynyújtására szorulnak; a II-ik osztályu helyekre azok, akik egy testagnak elvesztése következtében nagyobb mérvben nyomorrékká váltak és magukat fentartani képtelenek; végre a III-ik osztályu helyekre azok, akik az 1848/49 ik évi magyar szabadságharcban valamely testagnak elvesztése avagy kapott sebek következtében nyomorrékká váltak és csak korlátozott keresetképeséssel bírnak. Nincs azonban kizárva, hogy valamely alacsonyabb díjazásu osztályban lévő alapítványosok közül a legérdemesebb magasabb osztályu helyre még azon esetben is előléphessen, ha különben nem felelne is meg azon magasabb osztályu hely elnyer sére megállapított különös feltételeknek; feltéve, hogy a magasabb osztályu helyre nézve beállt üresedés az alapító levél értelmében arra igénynyel bíró egyén hijában különben nem volna betölthető. 4. Az alapítványból való segélyezés iránt benyújtandó folyamodványok. a) a folyamodonak 1848/49 ik honvéd voltát. b) akkori sebesülését és ebből származott nyomorékságát, illetőleg keresetképtelensége is c) vagyontalanságát igazoló (bélyegtelen) okmányokkal szerelendő fel. 5. A volt 1848/49-iki honvédek részéről, az ezen alapítványi helyek elnyerése végett benyújtandó és az igényjogosultságot igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok vagy a törvényhatóság vagy pedig a mennyiben a folyamodó a honvéd-menház tagja, a budapesti honvéd-menház parancsnoksága útján a honvédelmi miniszterhez nyújtandók be. Budapesten, 1891. év augusztus hó 1 en. A miniszter helyett: Gromon, államtitkár.

14798. és 12,718 sz. Zemplén-vármegye alispánjától

A járási 10 fősolgabíróknak.

Köröztetés végett tudatom tek. fősolgabíró urral, hogy Marcsi András leányvári lakosnak f. hó 9-én egy 2 és fél éves, fehér szőrű, fehérés szarvú üszö tinója elveszett.

S.-a Ujhely 1891 aug. 28,

Matolai Etele, alispán.

2513/891. ki. sz. Zemplén-várm. számvevőségétől.

Hirdetés árlejtésre.

A vármegye részére az 1892. évre beszerzendő írószerek, — továbbá a vármegyei tisztí hu-szárók, ör- és tisztihajdúk számára az 1892. évben megkivántató egyenruházati cikkek szállításának biztosítása végett f. hó 8-án d. e. 9 órakor a számvevősnél szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, mely árlejtésre a vállalkozni szándékozókat avval hívom meg, hogy a szállításra vonatkozó részletes föltételek hivatalomban megtudhatók

S.-a. Ujhely, 1891. évi szept. hó 5-én.

Dongó Gy. Géza,
főszámvevő,

14345.

Zemplén-vármegye alispánjától.

10 fősolgabíróknak.

Az erdőőri szakvizsgáknak folyó évi október hó 19-én és az erre következő napokon leendő megtartására vonatkozó hirdetményt megfelelő ki-hirdetés s illetve köröztetés végett kiadom.

S. a Ujhely, 1891. aug. 27 én.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

Földmivvelésügyi m. kir. miniszter 39053. I. 4 1891. sz. Hirdetmény. A f. 1801. évben megtartandó erdőőri szakvizsgák ügyében. — Az erdőőri szakvizsgák a folyó évi október hó 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Mármaros-Szigeten, Debreczenben, Kolovszvárt, Székelyudvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesvárt, Zomborban, Pécssett és Szombathelyen a vármegyei házában d. e. 9 órakor fog megkezdetni és folytatódni. Felhívotnak mindazok, kik ezen szakvizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodvényaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyujtsák be. Budapest, 1891. augusztus hó 3-án. — Földmivvelésügyi m. kir. miniszterium.

15172. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

Körzés és eredmény esetén jelentéstétel végett kiadom.

S. a Ujhely, 1891. augusztus 29-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Köröztvény. Dancs Gyula szerencsi lakos telek-könyvvezető udvaráról egy folyó évi aug. hó 17-én az ujjvilági tanítótól vett 7 hónapos fehér szőrű süldő, nagy leeresztett fülu, (közelebbi leírását adni nem tudja) még aznap délben elszökött. Nyomozandó s eredmény esetén a szerencsi járás fősolgabírói hivatalhoz jelentés teendő Szerencs, 1891. aug. hó 20-án. Mester István, s. k. solgabíró.

3044/91. I. sz.

Körzés.

A folyó évi augusztus hó 25-én tartott szob-ránczi országos vásáron Klein Bernát ág-csernői lakostól Josefovics Dávid rovna lakos által meg-vett 2 db 5 éves ökör, egyik szőke, másik fakó-szőrű, fehér homlokka N.-Mihályban eltévedvén, mai napig meg nem került, — köröztetik azzal, hogy erről hivatalom azonnal értesítendő.

Homonnán, 1891. augusztus 28.

Haraszthy Miklós, fősolgabíró.

Értesítés.

3513. I. 91. Szerencs járás fősolgabírájától.

Az augusztus hó 19-ére kitűzött jegyző vá-lasztás H.-Németiben megtartható nem lévén, a pályázat eredményének fenntartásával a választás újabb határidejéül szeptember 9-ének d. e. 10 óráját a község házához tűzöm ki.

Szerencs 1891. augusztus 29.

a fősolgabíró távollétében:

Mester István, solgabíró.

1910. sz. I. sz.

Zemplén-vármegye szinnai járás solgabírói hiv. ala.

Ublja község határában f. évi aug. 27-én egy 8 éves, szürke szőrű riska tehén vétetett bi-tangásban s Gelb Markusz ublyai bérlőnél őriztetik.

Szinnán, 1891. szept. 1.

Debreczenyi, solgabíró.

A szerkesztő postája.

Csöhlői. Meg fog jelenni.
F. B. urnak K.-Halmoz. Végre! Számot tartok rá.
G. F. urnak — Szepsí. A tudósítást köszönöm.
P. M. urnak. Kérelmét a lapulajdonos szívességébe ajánlottuk. A Férj könyek igazat beszélnek.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: KAPÁS AUREL.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.

Végleges üzletleszárolás miatt

903. szám alatt hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

A tulhalmozott raktáron lévő áruk, u. m.:

Női ruhakelmék, selyemáru, vásznak, eső- és napernyők, rövidáruk, férfinégyek, nyakkendők, gallérok, kézelők, lábravalók, női fehérműk, kitűnő fűzők, szőnyegek, pokrócok, függönyök, paplanok, matracok stb. stb.

a bevásárlási áron alul adatnak el.

Az összes boltberendezés is átvehető.

A fentemlítettken kívül ritka szépségű és műbecsessel bíró antik-tárgyak, u. m.: olajfestmények P. P. Rubens, Paolo Veronese, Herrera, Franciso, Guercino Franciskus Barbieri, Tiepolo, Florenzi Markó Károly, Heffel, Sundr, Brunchoffer, Conrad Rein chertz, Klimkovits Feri, Horovitz Lipót és több hollandi és más művészől, továbbá rézmetszetek, aquarellek, porcellánok stb. stb.

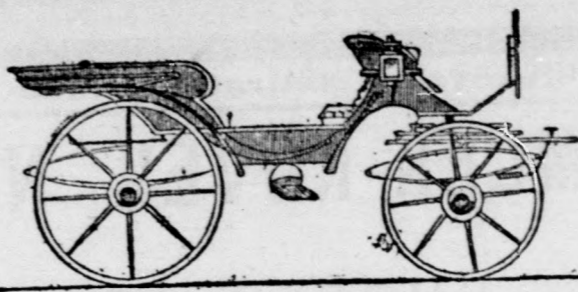
igen olcsóra becsült ár mellett adatnak el.

KASSA, Fő-utca 46-ik szám.

Várkoly János

leszárolás alatt álló üzletében.

1-3

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben a Rákóczi-utczában lévő

kocsigyártó műhelyemben

készletben levő mindenféle kocsikat nagy választékban és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehéz szekereket, valamint az ugynevezett amerikai kocsikat a legjutányosabb árak mellett árusítom. Viselt kocsikat becserelek.

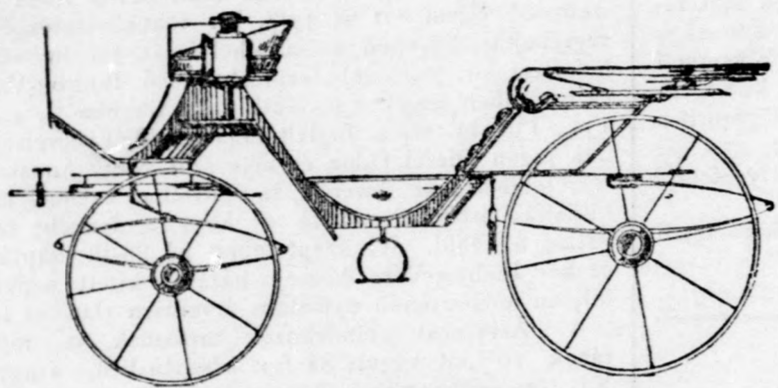
Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért kezeséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Kótits László,

kocsi-gyártó.

9-10

HIRDETMEY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben levő mindennemű kocsikat és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb szekereket, valamint könnyű magyar és lengyel formájú homokfutó szekereket különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Kulits János,

kocsi gyártó.

18-

Árverési hirdetmény.

Alólírott ezennel közhírré teszem, hogy Varannó m. városában fekvő és tulajdonomat képező 243. számú lakház melléképületeivel és 2 hold kiterjedésű kerttel együtt, folyó évi szeptember hó 18-án d. e. 10 órakor Varanón a városházánál tartandó önkéntes árverés útján (esetleg szabadkézből is) 4000 ft kikiáltási ár és készpénzfizetés mellett fog a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Vásárolni szándékozók, a fennebb körülírt ingatlanokat Varannón bármikor megtekinthetik, hol Özv. Császár Istvánné urnó bővebb felvilágosítást ad.

Kelt Szinnán, 1891. szeptember 3-án.

Császár Árpád.

1-3

Kerestetik

egy jó molnár, aki a hengerrel való őrlést érti. Azonnal felvétetik a bodzás-ujlaki gőzmalomban.

3-8

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr. 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

SZESZKERESKEDÉS-MEGNYITÁS.

A n. é. közönségnek b. tudomására hozom, mi-zerint Kassán nagybani szeszkereskedést

nyitottam.

Különösen b. figyelmébe ajánlom a nálam mindig raktáron levő legfinomabb, teljesen aljmentes (fuselfrei) és borszeszesítéshez egyedül alkalmas borszeszemet, továbbá cognac és szilvoriú-maimat.

Minták és árjegyzékek kívánatra ingyen kaphatók.

Tisztelettel

KLEIN H. szeszkereskedő.

1-5

A fővárosba felránduló földieimnek

legolcsóbb bevásárlási forrásul ajánlom

Váci-körút 4. szám alatt lévő

ujjonnan megnyitott és jól berendezett dús raktáramat

honi és külföldi gyártmányú

arany-, ezüst-ékszer és órákban

valamint e szakba vágó javítások

lelkiismeretes és a legolcsóbb árban elkészítését.

Legujabb sétatobok finom ezüst fogantyúval 5 frttól 20 frtig,

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb pontossággal eszközök.

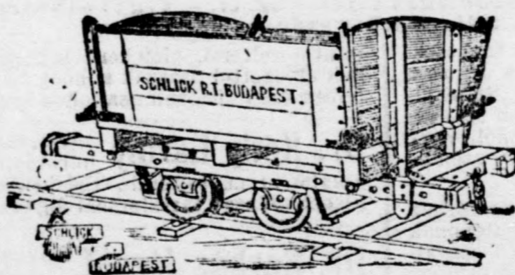
Szülővárosom és vármegyéim n. é. közönségének becses mély tisztelettel

SCHWARZ H. ARMIN,

órák és ékszerész

Budapest, váci-körút 4. szám.

10

Szállítható
mezei
vasutakat

gazdasági erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-

és

egyetemes acél-ekéket

(SACK rendszer)

7-10 jelentékeny leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK

-féle vasöntőde és gépgyár
részvény-társaság
BUDAPESTEN.

